

Pesta 4/16 martiu.

Va ești dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 9.

Anulu IX, — 1873.

Pretiuu pe ann 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

J u n e l e .

Fugiti, cum nóptea fuge de-a zoriloru lumina,
Voi negre suferintie, si nu me superati !
Cà voiu sè trecu prin lume cu fruntea mai senina,
Cându traiu-mi este june si anii resfatiați.

Unu maiu ce dragu suride e dalb'a tineretie,
Si junele-i unu fluturu ce sbóra peste flori ;
Te-'ncanta dara veselu de-a dîleloru frumsetie,
O suflete, si salta in de estasu flori !

Candu plaiurile tóte resuffa dulci odóre,
Candu ros'a se desmérda pe aripi de zefiri ;
Desvólta-te suava a vietii mele flóre,
Te scalda rumeióra in róua de iubiri!

Odata numai arde schintei'a fericirii
In piepturi muritórie: candu perulu e blondinu ;
Candu fruntea se 'ncununa cu laurii iubirii,
Si grigile se spalberu prin cantece si vinu . . .

Fugiti, cum nóptea fuge de-a zoriloru lumina,
Voi negre suferintie, si nu me superati !
Cà voiu sè trecu prin lume cu fruntea mai senina,
Cându traiu-mi este june si anii resfatiați.

Atunci, candu carunteti'a pe perulu meu va ninge,
De cantece si-amoruri fugi-voiu multiamitu, —
Si umbr'a-mi tremuranda din lume-o voiu impinge
Dícându : a mea viétia ferice o-am traitu !

I .Lapedatu.

E l e l e .

I.

In mitologi'a daco-romana de adi.

Ce sunt Elele?

Elele ¹⁾ sunt dîne daco-romane, inchipuite ca fete si muieri tinere si frumoșe, cu trandafir si flori de macu pe frunte. Aceste se numescu in genere si numai dîne, apoi inca Frumósele ²⁾ Miluitele. ³⁾

Câte sunt?

¹⁾ Numele Elele s'au aflatu in :

a) Basme de I. C. Fundescu, Bucuresci 1867 p. 38 si 44.

b) Legendele si basmele Romaniloru de P. Ispirescu, Bucuresci 1872, p. 107—112.

c) Colectiune de poesieile lui I. Vacarescu pag. 341 etc.

d) Poesii poporale de Vasiliu Alesandri p. 10.

e) Tramiterea de Ionu Metianu, scrisa de Iacobu Zorca notariu in Vladeni.

f) De Const. Popescu invetiatoriu in Ciclova montana, dictatu de Ioana Georgiu.

g) De la Elena Andreiu din Oravitia.

h) „Familia“ 1870 pag. 62 Aronu Densusianu. „Têrgulu Eleloru.“

E unu cuventu latítu.

²⁾ „Frumósele“ in „Die Illustrirte Welt“ nr. 3. 1871. Traianu Miescu me asigura, cà a audítu in Carasiu si numele „Mândrele.“

³⁾ „Miluitele“ la Iosifu Olariu in Domanu, Ionu Orza Ciclov'a romana, Maria Iovescu Lipova etc. Iacobu Zorca scriendu joculu Eleloru pune in-

Elele sunt 9, se aréta adese-ori si câte trei, arare-ori câte un'a, si in societatea loru e inca: carabasiulu séu cimpoieriulu séu fluerasiulu, stegarasiulu si cociasiulu ⁴⁾)

Unde locuiescu?

Elele locuiescu la munti, paduri si la ape, la érba frumósa si locuri umedóse, si pe aici canta, chiotescu, típa, striga, saru, jóca (dantiéza) si se jóca.

Cum caletorescu?

Elele caletorescu cu caruti'a cu carulu loru, si déca li se frange ceva la caru, atunci iéu din trupurile ómeniloru, cari li-au statu in drumu séu le-au vatematu, acea parte, ce o potu folosi la caru, de regula man'a de leuca, piciorulu de ossia.

Pentru acést'a e datin'a, ca rót'a de caru, ce e fara de parchia in economi'a cuiva, sè o puna pe stresîn'a casei, si déca Elele au lipsa de ea, sè o póta luá, si in unele locuri se face unu carutiú a numitu Eleloru si se pune pe stresîn'a casei, — ca ele sè nu vatemé pe ómeni.

Elele la ape au busténulu (luntriti'a) loru, cu care trecu apele; dar ele si sbóra pe susu in aeru, si trecu peste sate, facéndu sgomotu mare.

Music'a si Canteculu loru.

Unii audu pe susu in aeru unu cantecu fórte placutu, ce suna ca si o musica frumósa, acelu cantecu e alu Eleloru. Altii audu musica de cimpoiú, flueru, si alte instruminte, si music'a e a Carabasiului, Cimpoieriului, séu Fluerasiului.

Se crede, cà canteculu si music'a se audu si diu'a, dar mai alesu in deséra, si nóptea candu e nuoru de plóia. Cine le aude, are sè ascepte ceva reu, morbu greu, séu mórte. ⁵⁾)

Poterea Eleloru.

tre parentesa: (dineloru préputerniceloru sioimaneloru.)

La Stefanu Ivascu dînele: (si unii dícu si santele.)

⁴⁾ Const. Popescu, dupa Ioana Georgiu adauge si „portariulu“ care deschide portile.

⁵⁾ Elen'a Andreiu, carea mi-a dictatu multe lucruri frumóse, mi-a povestitu, cà cumnat'a sa venindu pe josu de la Sasca si trecéndu pe langa padure, a vedíutu pe délu trei muieri si le-a auditu cantandu. — Peste putínu muierile au peritu din ochii ei, dar canteculu s'a mai auditu. Acele au fostu Elele, — adause ea, — si cumnat'a mea a moritu curendu dupa ce a auditu canteculu.

Descrierile din Carasiu despre Miluite (de si aceste dupa filologia ar avé altu intielesu) la Cinste sunt asemenea cu Elele.

Elele au poterea de rapescu poterea din trupulu omului, de lu-lasa tiapenu si greu ca plumbulu, apoi au poterea de a farmecá pe omu si i ieu mintea, si astu-feliu de omu se numése inelitu, luatú de Ele. Mai potú inca sè rapésca juni tineri sè-i duca cu ele, si i pórtá pe susu cu ele de i ametiescu si nu sciu de sine, si acestia se numescu *rapiti de Ele*. Dar cine le aude, delocu sè se prinda cu manele de érba, séu de arbore, déca vre sè scape de ele.

Més'a si hor'a Eleloru.

Elele se scoboru adese-ori pe pamentu si ací si-intindu més'a si se ospetéza, séu se punu si jóca, ce se díce „*joculu Eleloru*.“ Hor'a Eleloru e hor'a dîneloru.

Vai de acelu omu, care dà peste més'a loru, si li vérsa, sparge ceva de pe mésa, séu li-o imburda, séu s'a spurcatu langa ea; asemenea vai si de acél'a, carele a trecutú peste hor'a loru si le-a conturbatu in jocu, pentru cà pe acest'a lu-pocescu, lu-farmeca de se betegesce alaturea cu mórtea, séu i iéu o mana, unu picioru. Dar Elele se desmania, déca morbosulu li aduce „Cinstele cuvenite.“ ⁶⁾)

Loculu de hor'a Eleloru.

Loculu, unde au jocalu Elele, totu-de-una se cunósce, pentru cà cresce érb'a mai mare si mai verde. Primavér'a si spre tómná pe campuri si poene mai umedóse se vede o linia in forma de cercu séu numai 3—5 pasiuni lipsescu spre a se inchide cerculu si in marimea de arie de traieratu séu si mai mare. Pe lini'a cercului érb'a e mai mare, mai verde si désa, si in ea crescu bureti gustuosi de ai loru.

In mijloculu ariei inca este unu puntu, unde érb'a e asemenea cu cea de pe linia, in o forma rotunda, de 1—2 pasi de lata, si ací in mijlocu sta Carabasiulu si díce pana Elele jóca in hora.

Elele pe acestu locu de hora lasa adese-ori semne p. e. flueru de osu, margele frumóse si alte scule de osu si de piétra, si aceste semne sunt bune la descantatu bolnaviloru, pentru cà au lécu, si descantatórele vestite adese-ori si au de aceste. ⁷⁾)

⁶⁾ *Cinstele*. Aceste le-am lucratu de vr'o 30 de pagine, sunt in legatura cu datine romane de sub Num'a, si pentru multe, o materia din cele mai natiunale si de interesu mitologicu daco-romanu.

⁷⁾ Prelucrate dupa Stefanu Ivascu Popoviciu preotu in Goruja, Iosifu Olariu inv. in Domanu, Maria Iovescu din Lipov'a, notitie de la Iacobu Zorca notariu in Vladeni, Bartolomeiu Bude din Zernesci,

II.

Descrieri de la aceia cari au vediutu si auditu Elele.

A) Stéfanu Ivascu Popoviciu, preotu din Goruia, scriindu-mi despre acést'a materia adauge: „Luc'a Coterla din Gorui'a, adi de 87 de ani si inca curatu la minte, povesteste despre sine urmatóriele: Candu eram copilu de vr'o 10 ani, am fostu afara la salasiu, si de odata nevalira a supra mea nesce muieri tine-re frumóse; me apucara si redicara in aeru si trecura cu mine in délulu, ce statea fatia cu salasiulu nostru. Candu eram pe susu, am vediutu — pentru cà erá diua — pe ortacii mei josu pe pamentu, cum se jocau de a popiculu, si pe fratele meu mai mare pe langa drumu pascéndu oile, si delocu ce ajunseramu in délú, cimponeriulu s'a lasatu pe o salca, care erá a lui Mihaiu Ivascu, si a inceputu a face musica, éra muierile, cari jocara impreuna, me luara si pe mine, sè jocu cu sil'a.

„De aci trecura cu mine in délulu Grunii, si incepura a jocá de nou cu mine, candu éca fratele meu se apropia pascéndu oile, si dînele, cum lu-vediura, se retrasera printre tufe; si me vediu fratele meu, si me intrebà cu mirare Dar ce cauti aci? Eu i-am respunsu: Éca nesce dîne m'au adusu pe aici, si se ascunsera de tine printre tufe! Fratele meu le cautà, dar nu aflà si apoi vrù sè me redice de la pamentu, dar nu me potù; pe urma me luà in cârca si me aduse la salasiu si de aci cu carulu a casa.

„Trei lune nu m'am tréditu si nu am sciutu de mine. Mam'a mea a amblatu pe la farmecatóre, si nu mi a folositu nimica, pana ce a mersu la un'a din Clocotici (comuna Crasiovana in Carasiu, aprópe de Goruia), carea a si sciutu ce mi s'a intemplat, si delocu a spusu mamei mele tóte, si cà léculu meu e de la ea, si m'a si vindecatu. Acés'ta nu a fostu visu, ci aieve.

„Vrajitórea a spusu mamei, cà eu me potu face mare vrajitoriu, pentru cà m'au rapitu dînele, dar nu am vrutu sè me facu, desí dînele acést'a o voiau.

Elena Andreiu, si isvoru de mare pretiu I. Vacarescu.

Materi'a de sub II a) este precum mi s'a tramisu si de sub II b) precum s'a scrisu nemtiesce. Aceste, precum cele de sub III nu le-am folositu in prelucrare de sub I, unde am topitu numai datele mai marunte, si fara mituri. Aceste II si III le publicu ca sè se véda obiectulu in puritatea sa originula, si a nume cursulu ideiloru la poporu despre acést'a materia frumósa.

„De atunci ca amenintiatu de ele, in tóta viéti'a mea pe la serbatorile Rusaleloru mi se schimba natur'a si me facu marodu, si mi-vine totu de a siuierá dicale de ale dîneloru, si dupa ce trecu Rusalele éra mi-su sanetosu.“

B.) Albertu Amlacher, descriendu viéti'a pecurariloru in Carpati⁸⁾ asiédia pe pecurari la Stana sér'a langa focu, si i face de vorbescu intra sine:

— Ce am vediutu si audítu eu adi?? abié e de cređiutu! colo in crepatur'a délului e unu arbore, ce face musica!

— Cum ar poté fi! — se mira brenzariulu.

— Poti sè-mi credi, — respunse pecurariulu. Candu am manatu adi turm'a peste vale, m'am dusu pe unu drumu, pe care inca nu amblasem, si dîcundu in flueru dupa turma, de odata am audítu o cantare de minune si sunete de musica. — Am statu uimitu! Music'a erá totu mai apriata, dar nu poteam aflá, cà din catr'o vine. Mi-a fostu frica, si anim'a mi-batea cu tremurare. — Trebuie sè fia fostu aci loculu de adunare alu Frumóseloru! — De o parte se deschidea o crepatura de stanca, si la gaur'a ei statea unu bradu despícatu de tresnetu. Mi-facui anima si apropiandu-me, aflai, cà music'a purcede de la acelu arbore!

Baciulu dise: In anii mei cei tineri, eu am patitu alta ceva. Candu am fostu pecurariu, am vediutu pe Frumósele pe o cósta de délú si am audítu music'a loru. Credam, cà incaruntiescu de frica, candu turm'a selbateca de ele trecea de a supra mea.

— Si nu ti-au facutu nimica? — intrebà unulu.

— Multiamescu lui Ddieu, nu! Sè ve povestescu. De si sunt vr'o 40 de ani de candu s'a intemplat, totu-si mi-aducu asié de bine a minte, ca si candu ar fi fostu de câte-va minute. Intr'o dî de véra m'am indepartatu cu turm'a pré tare de stana si a fostu cu nepotintia sè rentorcu cu ea ostenita. Peste dî am ajunsu la o cósta de délú cu érba fórte désa si grasa, si fiindu locu bunu de pasiune, — m'am otaritu sè me asiediu peste nópte pe acolo.

Catra séra erá nedusiéla mare, si m'am temutu de vre-unu viscolu; ostenitu si móle, m'am aruncatu pe érba langa o tufa, si aci cu

⁸⁾ Die „Illustrierte Welt“ nr. 3 1871. Hirtenleben in den Karpathen. Ein Bild aus dem Siebenbürgen Hochlande.

mirare am vediutu bureti de ai Frumóseloru. Buretii acestia au poterea de atragu pe Frumóse la ei; si atunci cugetai: Óre mi se va aretá Frumós'a cu sotfele ei?!

Ceriu lu delocu se inveli cu nori intunecosii; unu fulgeru a cadiutu, si tunetulu trecea duraindu prin aerulu nedusitu. Eu invelitu in cogioculu meu zaceam pe pamentu, si delocu am audítu o musica minunata susu in aeru, placuta ca si candu angerii aru fi cantatu, si pe urma éra selbateca, ca si candu ar fi urlatu viscolulu ingrozitoriu.

„Au fostu Frumósele.

— Frumósele! — strigara ceialalti si si-facura cruce.

Baciulu mai povesti: Ca si unu nuoru a trecutu turm'a de figure intunecóse peste capulu meu, si eu am simțitu o suflare rece umedósa, si pe peptu mi-erá ceva greu, de abié am potutu resuffá. Turm'a de oi a statu desu gramadita, numai canii latrau; si in fric'a mea de mórte dísei: Dómne miluesce-ne! Unu urletu selbatecu grozavu resuná si pe urma éra unu cantecu melodiosu; bradii siuierau si riulu imflatu de plóia murmurá. Candu dupa unu timpu am cutezatu sè me redicu, au fostu trecutu tóte, o rosiétia in resaritu si unu ventu rece de vale, au adusu damanéti'a!⁹

Ideile lui Luca Coterla din Goruia (in Banatn) cu ale pastoriloru din Carpati, cu ale lui Vacarescu din Roman'a, se intalnescu ca nesece sorori.

III.

Elele in povestele poporale.⁹

Puiu lu de romanu, primitu de Uriasiulu Mogârzea de fecioru, i-a pascutu acestuia oile. Mogârzea erá tristu, pentru cà Elele i-au luatu anim'a. Mogârzea odata s'a dusu la loculu de lapte dulce, ca sè se 'nsóre cu o dîna din cele trei; dar aceste nesuferindu pe nime, ca sè tréca peste hotariulu loru fara pedépsa, i-au luatu anim'a.

Romanulu vediendu, cà pe mosf'a lui Mogârzea érb'a e uscata si pe a Eleloru e livada verde, a dísu in flueru si s'a dusu dupa oi pana unde se duceau ele, si asié au trecutu in livad'a Eleloru.

Romanulu, vrendu sè-si abata turm'a, de odata vediu naintea sa trei fete sburdatice, a-

ceste lu-oprira, si la fluerulu lui jocara impregiuru pana sér'a.

Mane-df éra seintalnira; elu díse in flueru si Elele jocara pana sér'a, si apoi Romanulu se prefacù, cà scapa fluerulu, si calcandu pe elu, lu-sparse si se planse dupa flueru, éra Elele se superara si lu-mangaiara.

Romanulu díse: Asié flueru eu nu mai capetu, pentru cà e din anima de Ciresiu de 7 ani! Éra Elele i respunsera: Noi avemu in curte unu Ciresiu de 7 ani, haida sè-lu taiàm sè-ti faci altu flueru!

Se dusera la olalta si taiara ciresiulu, si candu Romanulu vrù sè-lu despice, le rugà sè tiena cu manele, ca sè nu se strice anim'a ciresiului.

Elele bagara degetele in despicultura, si pe candu Romanulu li díse: Acuma trageti! si-scóse toporulu, si Elele remasera cu degetele prinse in crepatur'a lemnului.

Romanulu cerù anim'a lui Mogârzea, éra Elele i respunsera, cà e intr'o sticla pe ferésta, si elu luandu anim'a, le lasà cu degetele in lemnu, si duse anim'a lui Mogârzea.

Romanulu s'a intorsu la laculu de lapte, a dísu éra in flueru, si a esítu o dîna de a jocatu.

Asié facù trei díle, si a trei'a dí o prinse, i luà trandafirulu din capu, l'a pusu in palárfa, si plecandu, ea a mersu totu dupa elu, — se invoì sè-i fia socia; si se dusera la Mogârzea, si in totu anulu in lun'a lui maiu si-scaldá copilulu in laculu cu lapte dulce.

In povést'a Dafinu Imperatulu¹⁰), Dafinu cautandu cu ochianulu a vediutu unu palatu si ací pe dómn'a Chiralina, si se otari sè plece la ea sè o céra de socia, si Dafinu se duse cu elu. Ajungêndu la mam'a ventului de primavéra, fiulu ei spuse, cà Chiralin'a e departe, dar déca cine-va se duce in padurea cea négra de langa gârl'a cu pecura, si déca *incaleca pe busténulu Eleloru*, cu care póte sè tréca gârl'a, póte sè o afle.

Ajungêndu la busténulu Eleloru, incalecara pe dinsulu, si dandu pinteni se prefacù intr'o Carutia cu 12 cai de focu. Astu-feliu rentorcu éra.

Ide'a din povest'a prima, cumca Elele au luatu poterea de la cineva, se repetiesce adeseori in povestele nóstre, cu acea deosebire, cà

⁹) Legendele si basmele Romaniloru culese de P. Ispirescu, Bucuresci 1872 p. 107—112.

¹⁰) Basme de I. C. Fundescu. Bucuresci 1867 pag. 38.

fiintiele nu in totu loculu se numescu Elele, ci si dinele, fetele de lacu etc.

Asié la Schott ¹¹⁾ unu unchiasiu a remasu fara potere, pentru cà dinele de la laculu negru ¹²⁾ i-au luat poterea.

Unchiasiuulu spune unui nepotu, cà laculu negru se afla afundu in padure, si nepotulu luandu canii cu sine se — duce, ajungându la lacu, pe tiermure face focu, si dinele albe ca nesce lebede se aréta pe apa, si vinu la focu. Canii le prinsera si nepotulu le intrebà, cà unde e poterea unchiasiuului? éra ele spusera, cà in lemnulu cu butorca este unu burete, si in acel'a e poterea. Atunci canii spintecara pe dîne si nepotulu duse poterea la unchiasiuulu seu.

Dlu Ionu Metianu protopopu, pe candu incheiasem acésta materia, mi-a tramisu inca ceva despre Ele. ¹³⁾

Unu omu a avutu 2 prunci, si feciorulu ratecindu prin padure la unu focu a aflatu pe unu omu, — si se prinsera de tata si fiu.

Feciorulu a vediutu 3 fete scaldandu-se in laculu de lapte dulce, si spunendu tatalui, acest'a l'a invetiatu sè fure ieu'a de la una; feciorulu a facutu, fét'a mai mica s'a luat dupa elu, i-a remasu sotia si elu s'a dusu odata la venatu (pana aci in estrasu.)

Mergându odata feciorulu prin nesce poene frumóse, a audîtu cantandu frumosu, — frumosu si elu a ascultat cu tóta firea.

Ducându-se apoi a casa a spusu si tatalui si sotiei de cantecele din poene, si sotia lui, fét'a din lacu, totu a statu de elu ca sè o duca si pe ea sè asculte cantecele frumóse.

Tatalu-seu i-a disu sè nu o duca, ca sè nu-i iee cine-va fét'a, — dar feciorulu totu-si a dus'o.

Dupa ce s'au dusu ei in poene, au auditu cantandu frumosu, frumosu, de, si copacii saltau de bucuria, si numai ce s'au lasatu josu nesce dîne, si au jucatu in hora, si candu s'au suitu in susu, au luat cu sine si pe fét'a din

lacu a feciorului, si s'a suitu susu, susu, si au trecut peste munti, imbracate in albu, si cantandu.

Acele au fostu Elele. — (Vorbele povestei.)

(Finea va urmá.)

At. M. Marienescu.

Giralina.

— Balada poporala din Maramuresiu. —

 Giralina siede 'n pragu,
Cu frutiulu trasu in acu;
Ce lucrutiú dins'a lucrédia?
Mandra cununa 'nvirstéza,
Cu hori
Si cu flori,
Cu fete
Si cu feciori;
Inse maica-sa díce:
— Giralí, dragulu mamii,
Pazesce cu cunun'a,
Vinu turcii si te-oru luá!
— Dóra mama n'oru vení,
Cà e mare Dunarea,
Si nu oru puté tre'.

Giralí, dragulu mamii,
Turcii in genunchi au statu,
Lui Dumnedieu s'au rugatu,
Pana Dunarea-a 'nghiatu,
Ghiatia crétia de trei coti,
Si-au trecut turcutii toti,
Pe Giralin'a o-au luat,
In caravanu o-au bagatu,
Si pe cale au plecatu.

Giralin'a lacrimá,
Din inima suspiná,
Si din gura cuventá:
— De câtu Dómn'a turciloru,
Mai bine hrana pesciloru,
Si cosiutiulu raciloru.

Si candu ea asié graiá,
Frate-seu o audiá,
Si catra dins'a dícea:
— Eu soruca me voiú fá'
Unu pescarelu
Tinerelu,

¹¹⁾ Walachische Märchen de Art. si Al. Schott 1845 Stuttgart p. 88. etc.

¹²⁾ Schott traduce aceste fiintie cu Nixe, ce la nemti sunt genii de apa. Dar e reu tradusu, pentru ca Nixele la nemti sunt si de parte barbatésca si afara de acea cà locuescu la ape, au multe alte insusiri, ce nu au fiintiele nóstre. (Handbuch der deutsch. Mythologie Karl Simrock p. 467.

¹³⁾ Povéstá culésa de G. Proca invetiatoriu in Rasnou.

Si atâtu oiu pescui,
Pana candu te-oiu dobandi,
• Totu a nóstra Dómn-a-i fi!*)

T. Michnea.

Istorióre scurte.

Unu amoru preschimbatu in farsa. Dumineca sér'a nu se vorbiá altu ceva la Dómn'a M... din Bucuresci, de câtu de urmatóri'a scena romantica petrecuta in septeman'a espiratá a casa la Domnulu I...

Unu june functionaru de la unu ministeru, iubiá de mai multu timpu pe fiic'a domnului I., copila cam in etate de 16—18 ani.

Junele o cerù de la parintele ei in casatoría, inse i fu refusata, sub cuventulu, cà e saracu si salariulu seu pré modestu si nesiguru.

Fiic'a domnului I... inse, parea dupa aparintia, cà ~~place pe~~ june si, dintr'o aruncatura de ochiu, se intielesera, — se apropiara.

Doic'a fetei regulà restulu.

In sfersitu se otarira sè fuga in nóptea urmatória.

Totulu erá preparatu.

11 óre din nópte se apropia, momentulu sosescce, junele dà semnalulu sciutu din strada, ~~dulcinea~~ lui apare la ferést'a din gradina, făcându-i semnu cà totulu e pregatitu.

Junele siguru de ce vediuuse, se repede la feréstra si. intindiendu-i manile in intunereculu noptii, ~~dulcinea~~ i sare in bratie de pe feréstra.

Totulu erá terminatu; alergà acum la portiti'a din fundulu gradinitiei cu dins'a in bratie, candu ací fura intimpinati de bucatarulu domnului I... care oprindu-i in locu, se adresédia catra june cu unu tonu batjocoritoru.

— Bravo, domnisorule, *umblii sè-mi scoti fét'a din minti!*

Desmeticitu din surprinsa, se potù convinge indestulu junele nostru, cà rolulu ce jucase in acésta comedía fusese tristu si ridicolu.

Aventur'a o facuse nu cu fiic'a domnului I..., ci cu aceea a bucatarului acestuia.

*) Giralina séu Garasima lui Ioanu Iorgovanu, pe care o cautá in apa Cérna in Timisiana, candu aceea se scaldá sè fia frumósa.

Comedí'a avù succesulu asceptatu, findu preparata mai din nainte de D. I. cu bucatarulu seu, si se intielege in complicitate si cu ficele loru.

Pentru acésta insulta junele jura de a-si resbuná.

*

Unu nobilu devotamentu. Intr'o dî o schela pe care se gasea doi zidari, se rupse d'odata.

Ei se refugiara pe o scandura reu spriginita, care nu potea salvá decátu pe unulu din ei.

Unulu dintr'acesti nenorociti, intielegându cà perderea loru comuna erá sigura, strigà indata, adresandu-se catra sociulu seu:

— Esti tu insuratu?

— Da, — respunse celalaltu.

— Ai tu copí?

— Am siese.

— Eu n'am de locu, eu trebue sè moriu!

Si parasindu scandur'a, care incepea a se incovaiá sub piciórele loru si-sfaramá capulu de pavagiu.

*

Sunt si barbati criminali. Domnulu si Dómn'a A..., aveau mare incredere in moralitatea nepótei loru Ana, juna de 17 ani, care erá insarcinata cu tienerea registreloru de comerciú ale magasíei loru de maruntîsuri si cu ingrigirea cassei de bani.

Jun'a féta erá orfana, si sotii A... o considerau ca pe propri'a loru fica.

Cu tóte aceste, Ana legase cunoscinti'a c'unu june caletoriu de comerciú, care o curteniá de unu anu aprópe.

Acésta, esaltá imaginatiunea ei prin promisiuni si juraminte, si o facú a se decide sè fuga cu elu.

In acésta intentiune o induplecá sè-i remita economíele sociloru A..., cari erau in pastrarea Anei si cari se compuneau din 18 obligatiuni ale orasiului, de 4 obligatiuni ale creditului fonciariu.

In ajunulu plecării loru, Ana-i mai dadù 700 franci pe care-i furase de la unchiulu ei.

In diminéti'a dîlei de 16 curentu, dî otarita pentru fug'a loru, Ana se duse la loculu ce-i indicase amantulu ei, pe bulevardulu de Beleville, si aici asceptá tóta diu'a fara ca elu sè se arete.

Atunci incepù a se gandí, de nu cumva este vr'o perfidía la mijlocu si, pentru a se incredintiá, merse la domiciliulu lui, de unde aflá ca elu fugise de dóue dîle, luandu cu sine o

suma de 9000 fr. ce-i incredintiasse cas'a pe care o reprezintă.

Singura si fara nici unu mijlocu de esistenza, Ana strabatù chiar in aceea-si séra in odai'a sociloru A... si aici, dupa ce a scrisu o scrisóre cu creionu, s'a impuscatu cu revolveru unchiului ei.

Socii A. alérga indata, dar pana s'ajunga Ana si-daduse sufletulu.

Se cauta culpabilulu.

*
O casatoriá cu piedeci. O fôia americana ni comunica urmatóri'a istória:

Unu barbatu, in a caruia vine curgea sange africanu, fu asié de fericitu sè castige iubirea unei fete albe.

Ambii se presentara la primariu cerendu de a-i casatorí.

Primarul, conformu cu indatorirea sa intreba pe feta déca vinele ei poseda sange africanu, facéndu-li totu-odata cunoscutu, la amendoi, cà legile in vigóre nu permitu casatori'a unei persóne albe cu unu negru.

Fét'a intimpinà atunci, cà se va duce a casa pentru a se incredintiá, déca sangele negru curge in vinele sale.

A casa dificultatea fu inlaturata intr'unu modu de totu originalu.

Dupa ce se taià o vèna de la unu bratiu alu negrului, se lasà sè pice câte-va picaturi de sange pe o bucatica de pane, pe care frumós'a o inghití, si apoi atunci aparura ambii din nou de inaintea primarului, unde depusera juramentulu cuvenitu, si fura casatoriti.

*
O doica periculósa. Se scrie din Colmar la 6 martiu. Sunt patru-spre-diece díle, de candu o familia avuta din impregiurimea Colmarului tocmi o dadaca din Svitiera, care avea a ingrigí de unu baietu micu frumosielu si vioiu, precum si o mica fetitia vesela.

Din diu'a intràrii ei in serviciu, amendoi copfii, cari pana atunci se bucurau de o perfecta sanetate, se inbolnavira si perdura apetitululu.

Se chiamà doctorulu, dar in zadaru, reulu crescea din dí in dí.

Ómeni competenti cercetara caus'a, pentru a constatá, nu cumva odai'a, in care dormiau copfii, erá periculósa sanetátii, si nu gasira nimicu, cu tóte aceste inse propusera o schimbare de aeru si de localu.

Acestu sfatu se urmà; parintii schimbara chiar brutaru, macelaru, in fine pe toti liferantii lor. Cu tóte aceste, reulu nu incetà.

In fine se hotari parintele copfiloru a vi-

zitá si odai'a dadacei; acolo elu descoperi mai multe cutfi, cari contineau substantie colorate, si intrebând'o despre ele, cochet'a dar bun'a féta declarà, cà in tóte diminetiele si câte odata si dupa més'a s'ar vapsí cu ele pe obrasu.

Parintele se duse indata la unu farmacistu, pentru a analisá acestu prafu coloratu, si se dovedi, cà elu continea o otrava tare, pe care copfii o resuflau candu diminetiele sarutau pe dadac'a lor.

Dlu X. departà indata pe acésta neteda, dar pré cocheta dadaca; cu tóte aceste inseeste pré tare ingrigitu despre sanetatea acelor mi copfi ce sunt victime unei afectiuni pré mari pentru nóu'a, dar periculós'a lor dadaca, din Svitiera.

*
Unu epitropu si nepót'a sa. Dílele trecute se vorbiá prin Iasi de o intemplantu cu totulu curiósá.

Se sioptea, cumca unu „unchiu“ devenitu epitropu peste averea insemnata a orfanei sale nepóte, gâdelitu se vede de fermeculu aurului, propuse nepótei sale, ce de abié erá de vr'o optu anisiori, cà mai bine ar fi sè se omóre, decâtu sè devia odata nefericita prin maritagiulu, ce ar face cu vr'unu telharu de tineru coticar.

Cà-ci, dícea unchiulu catra nepotîca:

— Te incredintiezu, drag'a unchiului, cumca toti tinerii din vremea de asta-di sunt nisce corrupti, ... si altele!

Vorbele serióse ale unchiului avura efectu ... nepotîc'a se intristà fórte multu de totu prospectulu ei vítoriu... si se determinà in cele de pe urma a urmá sfatului, ce-lu daduse *sincerulu* unchiu.

— Dar cum sè moru unchiule déca nu sciu prin ce mijlocu asiú poté sè me omoru?! — response nepotîc'a.

— Ei ce mai bataia de capu, — response epitropulu. Uita! ia franghi'a acésta si eu singuru ti-voiu inodá-o colo susu la cuiulu de la tavanu... apoi te urca pe acestu scaunelu si dupa ce-ti vei fi pusu latiulu in gatu, impinge cu piciorulu scaunelulu si atâta-i totu.

— Eu nu sciu de locu cum se spendiura ómenii! Aréta-mi dta! — díse copil'a si apoi facu totu asié.

Unchiulu se suie pe scaunelulu si-pune latiulu de gâtu si vré sè-i esplíce nepótei sale. Nepót'a atunci sare de-odata si trage repede scaunelu de sub piciórele scumpului ei unchiu!

In urma... copil'a spariata face sgomotu, si vecinii vinu de scapa de la mórte pe epitropulu nefericitu.

S A L O N U

Artea tierancelor romane la espositiunea de Viena.

Romanul e nascutu poetu.

V. Alesandri.

Cu bucuria incepu sè scriu aceste sîre.

Chiar acuma avui ocaziune a me convinge, cã si noi Romanii din acestu imperiu vomu fi reprezentati frumos la espositiunea universalã din Viena.

Asié e, vomu fi reprezentati frumosu, cã-ci repesintantele nostru va fi secsulu — frumosu.

Femeile romane, tierancele nôstre, voru vinî de asta-data singure a portã in fati'a lunei stindardulu romanismului; ele voru spune toturor strainiloru, cã in aceste tieri poliglote existe si unu poporu de vitia latina, a carei istoria e scrisa cu sange, care inse n'a peritu, cã-ci e capabila de civilisatiune si cultura; ele voru dovedi, cã insultati si impilati, dar noi totu-si posedemu in anim'a nôstra sacrulu focu alu poesiei, si cã inspiratiunea poetica a poporului nostru creéza opuri demne de admiratu de ori-ce artistu.

Dlu Xantus a intreprinsu in anulu trecut u caletoria prin Transilvani'a si in comitatele romanesci din Ungaria si Banatu, — spre a compune o colectiune etnografica pentru espositiunea universalã de Viena.

Déca considerãmu timpulu scurtu, si greutãtiele cu cari avea sè se lupte dlu caletoriu, trebuie sè recunoscemu, cã dinsulu a reesitu cãtu de bine in completarea acestei colectiuni interesante mai alesu pentru noi Romanii.

De siguru, insu-si petrunsu de valórea obiecteleru din acésta colectiune, dlu Xantus inainte de a o duce la espositiunea universalã, o espuse aice in Pesta admiratiunii publicului.

Acésta espositinne — potemu díce „romanésca“ — se afla de cãte-va septemani in localitãtiele institutului industrialu si agronomicu numitu „Köztelek.“

Am vediutu-o si eu, si rentorcẽndu-me de acolo, sub impressiunea bucuriei scriu aceste sîre.

Unu salonu mare si altulu mai micu cuprindu manufacturele tierancelor romane, intre cari in mijlocu se afla si obiectele adunate de prin sasime.

Unu publicu fôrte elegantu unduléza prin ambele salóne, clasa de mijlocu si aristocratia, diletanti si artisti, indigeni si ómeni din strainetate, admira ingeniulu poeticu alu poporului nostru.

Incependu de la curtea domnitória, pana la clasele din poporu, toti au vinitu sè véda lucrurile de mana ale tierancelor romane.

Insa-si Maj. Sa imperatés'a fu suprinsa de atãt'a arte, si si-a esprimatn dorinti'a d'a posede dóue camasi ca cele espuse. Dlu Xantus oferì numai decãtu, si astu-felu opulu Floricea Rusu din districtulu Naeudului, la care dinsa a lucratu 18 luni, nu se mai afla in acésta colectiune si nici in espositiunea universalã din Viena nu se va poté vedé. S'a facutu inse

dispositiuni a procurã altele, de cumva se voru mai poté capetã asié frumóse.

Soci'a archiducelui Iosifu si-a comandatu unu imbracamentu intregu dupa unu modelu din Banatu...

Cele mai innalte dame ale aristocratiei magiare si-au comandatu asemene multe obiecte, si si-au facutu fotografii dupa unele modele frumóse ale covórelor romanesci.

Grigoriulu obiectelor mi-a povestitu, cã au venitu o multíme de ómeni de specialitate de la noi si din strainetate, oferindu-i daruri mari, déca va mijloci ca ei sè póta cumperã unele obiecte.

Éta, ce onóre ni facu tierancele nôstre!

Prin obiectele adunate din Transilvani'a sunt repesintate mai alesu romanele din districtulu Naeudului, din comitatulu Hunedórei, — din Ungaria cele din comitatulu Maramuresiului, — din Banatu cele din Carasiu si Timisiu.

Dícu „mai alesu“, fiindu cã de prin aceste locuri am vediutu mai multe obiecte, — dar mai sunt si din altele, asié dícẽndu mai tóte partile locuite de Romani sunt repesintate — cu cãte ce-va.

Ce sunt aceste obiecte?

Ar fi greu sè le insíru. Ar trebui sè implu o pagina numai de numiri. Totu ce vedi in cas'a tieranului Romanu, totu ce póta poporulu nostru, articoli de trebuintia si de lucsu, se afla aice repesintatu dupa putintia.

Acésta colectiune e ca o fotografia a poporului romanu, care lu-reproduce inaintea strainiloru cu tóte insusírile lui originale si frumóse.

Nu scimu ce sè admirãmu mai multu? Inventiunea geniala séu esecutarea supriindiatória? Compositiunea originala séu coloritul neimitabilu? Ártea ideala séu practic'a reala?

Totu ce scimu, si ce potemu, este, sè ne inchinãmu cu respectu ingeniului, care póte sè produca asié opuri frumóse!

Abié peste dóue luni espositiunea universalã de Viena se va deschide, si acolo aceste manufacture voru atrage atentiunea lunei civilisate a supra poporului nostru.

Invetiatii, artistii, ómenii de specialitate, tóta lumea culta, voru incepe a cunósce poporulu nostru si capabilitatea lui pentru cultura, si toti voru rostí cu mai multu respectu numele de Romanu.

Toti voru díce: Ce ar poté sè produca acestu poporu, inaintatu la unu gradu mai naltu alu culturei, — déca si in starea-i de adi creéza asié opuri admirabile??

Éta castigulu nostru!

Onóre vóue, tierance romane, cari viniti sè contribuiti la innaltiarea natiunala!

Iosifu Vulcanu.

Unu concertu si balu la Clusiu.

Ce frumosu suna o musica! Da, eu am mai auzit-o in anii copilariei mele, si éta acum mi-revóca dulcile suveniru din acei ani. Apoi nici nu este suvenire mai dulce, decâtu ceea ce o-a lasatu anii copilariei.

Dar éta, in giuru de mine stà o societate, ascéptata inceputulu unei solenități. Unde sum? Ce va sè fia? ... Nu sciu!...

O privire peste societatea adunata mi-dede de scire, cà sum intr'unu salonu. Me uitu in giuru de mine. Ici barbati, juni si betrani, colo mai in frunte o cununa frumósá de dame.

O idea mi-plesnesce prin minte, aici trebue sè fia concertu, séu balu. Nu m'am insielatu.

In momentulu urmatoriu me descéptà din caosulu ideiloru o piesa esecutata de unu coru vocalu, se pare cà a fostu „Unu-spre-diece ciresiariu“ cuvinte de M. Pascali. Pies'a resunà, si aplausele date din partea publiculu m'au convinsu, cà efectulu a fostu generalu. Nu multu dupa acea urmà declamatiunea „Oda la patria“, care asemenea a avutu parte de aplause.

O programa mi se dede la mana, dar decorulu societàtii intr'atât'a mi-a intunecatu vederea, încàtu ochii mei erau pré slabiti, pentru ca sè póta ceti ce vâ sè urmeze.

Unu amicu me deslucì din intunerecu, spunendu-mi cà la rondulu concertulu urméza „Potpourii de arie natiunale romane“, esecutate pe fortepianu. Placerea viua generala esprimita la resunares acestei piese din partea publiculu prin aplause frenetice n'a ramas fara rezultat, cà-ci din córdele fortepianulu se mîi auzi inca si una alta piesa romana: „Carnevalulu de Bucuresci.“ Multumirea publiculu s'a esprimitu de nou fatia de gratiós'a dómna, ce avù placerea d'alu incantà prin piesele sale farmecatòrie.

Dupa acést'a urmara: „Matusi'a Angelusa“, monologu comicu, „O privire peste Carpati“, declamatiune, „Arie natiunale“, esecutate pe flueru romanescu, la cari din urma veni in cugete, cà óre atare pastoriu manuéza flueru acelu simplu cu atât'a desteritate, séu ceva artistu? Da, flueru a fostu in man'a unui adeveratu artistu, care a sciutu sè scóta dintr'insulu nu numai cele mai frumóse arie natiunale, ci chiar si opere.

In fine ér aparù corulu vocalu cu unu „Remasu bunu venatorescu.

Societatea, dupa ce si-a esprimitu placerea, precum la tóte piesele de mai nainte, asié si la acésta din urma, prin aplause, a inceputu a se sculá despre scaune, si scaunele asiediate in mijloculu salonulu se indepartara la o parte.

Asié dara cu acést'a petrecerea inca nu s'a terminatu. Are sè urmeze balu. Sè mergemu dara — di-sei catra unu amicu, care inca facea parte din societate, — sè ne angagiàmu.

Intraramu in cerculu cununei de dame. Cunun'a érà compusa din cele mai frumóse flori.

In cununa érà representata flórea muntelui, care dà dovéda, cumca in munte inca crescu astu-feliu de flori, ce potu sè emuleze cu ori-ce flori de la tiéra séu din capitale. Langa ea stau florile orasieneseci, ca totu atâte representante ale floriloru de pe langa regiunile Ternavei, a tierii Oltului si coi a floriloru de la tiéra;

si in specia din Têrgulu-Muresiului, din Fogarasiu si Clusiu.

Frumseti'a si eleganti'a acestoru flori nu ni lasa sè ne indoimu nici pe unu momentu, cumca Romanii sciu cultivá flori atâtu la munte, câtu si la tiéra, respective la orasie.

Abiè dadù semnu music'a, si damele pe bratiiele juniloru saltau ca totu atâte gazele.

Decorulu ordinei jocuriloru l'a formatu „roman'a“ care suprinde cu placere chiar si pe straini. Efectulu produsu in peptulu strainiloru si aici s'a dechiaratu prin cuvinte de complacere.

Auror'a si-a datu de multu radiele sale prin ferestile salonulu, si balulu inca totu durá.

In fine, precum ver'ce, asié si petrecerea acést'a s'a terminatu, lasandu cele mai placute impressiuni in pieptulu toturoru, — cari au facutu parte din dins'a.

*

— Trenulu nu peste multu va plecá; domnulu meu, binevoiesce a te sculá, — grai vócea birtariului.

Eu me descéptu din somnu...

Tóte aceste le-am visatu...

Da, concertulu insotitu de balu arangiatu din partea studentiloru romani de la universitatea din Clusiu in 1 martie a. c. in sal'a redutulu din Clusiu, in folosulu „fondulu pentru infiintaraa unei scóle romane de fetitie in Clusiu“ a decursu in ordinea cea mai buna, petrecerea a fostu fórte viala, si balulu a duratu pana demanétia la 6 óre si jumetate.

Resultatulu materialu alu concertulu nu mi-este cunoscutu, despre acést'a voru vorbi cei competenti.

In fine am sè mai amintescu numai, cumca la concertu, afara de publiculu numerosu romanu, a mai participatu si straini de tóta clas'a si totu rangulu, si a nume magnati, generali, oficieri, advocati etc.

T. Rosiescu.

B o m b ó n e.

Dilele trecute in o societate de barbati se faceau glume a supra unui tineru, care inca nu avea nici barba, nici mustetie.

Fia-care i recomandá vr'unu leacu pentru a mijloci crescerea barbei si mustetiei.

In fine díse unu glumetiú:

— Eu scú unu leacu bunu. Am fostu de fatia, candu o vrajitura l'a datu unui tineru. Din nenorocire inse l'a versatu pe padimentu. Dar ce sè vedi? In diu'a urmatòria pe padimentu, in loculu unde s'a versatu leaculu, a crescutu asié mare barba, încàtu de atunce in fia-care dí trebue rasu padimentulu.

*

Scen'a se petrece in diet'a Ungariei.

Unu deputatu din stang'a trecù in drépt'a, sè vorbésca acolo cu unu amicu alu seu.

Deák Ferencz, care lu-vediù, i díse:

— Frate, eu ti-asíu díce ceva, déca nu m'asiu teme, cà tu mi-vei respunde cu bibli'a.

— Nu te teme. Nu cunosc asié bine bibli'a. In-
treba-me!

— Apoi te-asiu intrebá: „Ce caut'a Saulu între
profeti?“ — si tu mi-ai poté responde: „Magarulu
parintelui meu, pe care intru adevéru l'am si ga-
sítu.“

In vér'a trecuta a grassatu in New-York o gro-
zava epidemia de cai, încátu abié mai remasera cai
pentru carele funebrale.

Intr'un'a din díle díse unu amicu catra cela-
laltu :

— E bine, frate, déca epidem'ia va durá multu,
cum vomu transportá cosciugulu mortiloru la mor-
minti ?

— Dieu vomu fi siliti a merge pedestru si a duce
noi cosciugulu.

— Oh! frate, mai bine sè nu moru, decátu sè
facu amiciloru mei acést'a incomoditate.

Éta unu nou genu de necrologu, care se publica
in o fóia francesá :

„Iacobu Bumgarder s'a uitatu in tievea puscei
sale, ca sè véda de este incarcata ?

„Ea erá incarcata.

„Inmormentarea va avé locu duminec'a vii-
tória.“

Unu studinte in medicina trece unu esamenu.

Profesorulu, unu specialiatu distinsu, presupune
o bóla cu diferite grade ; apoi, ajungéndu la punctulu
culminante alu bólei, la crisa :

— In asemenea casu, ce vei face? — intrebà pe
candidatu.

Acest'a se gandí cātu-va si, gasindu solutiunea,
respunse :

— Asiu tramite sè te chiamo.

Si astu-felu, candidatulu esí doctoru in me-
dicina.

Mod'a de la Paris.

Toaletele à la Maria Antoinette si Maria Stuart
forméza acuma mod'a de la Paris, ici colo se mai vedu
si nesce toalete din timpulu lui Franciscú II.

Hainele à la Maria Stuart se facu din catifea né-
gra, brodate cu margele si cusute. Aceste haine sunt
lungi si largi, si pe o lature trase in susu pe rochia
alba de atlasu, — la trasura se intrebuintiéza impleti-
ture de sínóre brodate cu margele. Spacelulu asísdere
e cusutu cu margele.

Hainele din epoc'a lui Ludovicu XIV asísdere
sunt pré placute, cu slepuri de marquise.

Manusiele se pórtá cu bumbi multi ; ér ventra-
riele (Fächer) sunt fórte mari, ca si unu parazolu de-
schisu, ceea ce este mai multu curiosu, decátu cu
gustu.

Frisur'a asemene se face à la Maria Antionette,
dar si à la Medicis, cu peptenatura de girafu de pe
timpulu lui Ludovicu Filipu.

CE E NOU?

** (Pentru cunun'ia archiducesei Gizella) se facu
mari pregatiri si in Pesta. Represintanti'a orasiului a
decisu a dá miresei unu album, care va contiené
unele puncte mai frumóse ale Ungariei. Unu poetu
magiaru va scrie pentru acestu album o poesia oca-
sionala.

** (Diet'a Ungariei) in septeman'a trecuta a
tienutu numai dóue siedintie, terminandu partea pri-
ma a bugetului ministeriului de finantie.

** (Imperatulu Vilhelmu) va caletóri la Peters-
burg in prim'a septemana a lunei lui maiu. In suit'a
lui se va aflá si principele Bismark si maresialulu
Moltke.

** (Imperatés'a Russiei) in 15 martiu a plecatu
la Itali'a, pentru restaurarea sanetátii sale.

≡ (Marce nóue!) Din 1 maiu incependu, si tele-
gramele se voru marcá. Adeca celu-ce va voi sè tra-
mite vr'o depesia, in locu de a platí pretiulu speditiu-
nii, va lipí pe depesia marce de aceea-si valóre.
Astu-felu — se díce — nu voru mai trebú
cassari.

** (Conferintia politica.) Comitétulu natiunalu
din Sibíiu invitá prin dlu Dr. Ioanu Borgia pe inteli-
gintii romani din municipiele fundului regescu la o
conferintia, in Sibíiu la 1/13 martiu. Scopulu fu : pre-
gatirea unei represintatiuni spre informarea guvern-
lui si a camerei.

** (Carolu ve se abdica.) Unu diuariu francesu
publica unu telegramu din Bucuresci, in care se díce
cà principele Carolu erá otaritu s'abdica, dar cà prin-
cipele Bismark l'ar fi opritu, dicéndu-i cà Roman'a
fiindu chei'a Orientului, interesele germane ceru sè
stea inca la postulu seu.

** (Siahulu Persiei,) care — precum scrisé-
ramu si noi — va intreprinde in vér'a víftória o cale-
toria prin Europa, va sosi in 9 maiu la Peters-
burg. Suit'a sa se compune din 50 de persóne, între
acestia voru fi toti ministrii sei.

** (O femeia, care a uritu pe jidovi,) a muritu
de curendu a Tarnaucu, judetiulu Dorohoiu. Ea a la-
satu cu limba de mórté, sè nu se cumpore de la jidovi
nici unu capetu de atia pentru inmormentarea ei.

** (Pentru chignóne) au sè sosésca timpuri bu-
ne. Din Marseilles se scrie, cà acolo de curendu au
sositu o suta de mii de pundi de peru, mai alesu din
China. Damele francese acuma se bucura, cà-ci astu-
felu amenintiarea celora ce díceau, cà peste dícece ani
nu va mai fi peru pentru chignóne — nu se va
realisá.

Echouri de carnevalu.

☞ (Balulu romanu din Sibíiu) a fostu dóra celu
mai frumosu balu romanescu in carnevalu acest'a.
„Romana“ fu dantiata de 60 de parchi, ér cadrilulu
aprópe la 200 de parchi. In pausa 10 juristi romani
au jocalu „Calusierulu.“ Numerulu publicului se urcá
la 800 de persóne. Patronés'a balului fu dómn'a Ju-
dita Macelariu, între dame au escelatu dómnéle : Bor-
cia, Catona si domniórele Ana Bologna, Bechnitiu,
Brote, Cioranu, Popa si altele.

☞ (Balu de curte la Bucuresci.) La 13/25 febr.
a fostu la curtea Romaniei unu balu. Marele numeru
alu invitatiloru, între cari erau ministrii, corpulu di-
plomaticu, membrii ambeloru adunári, notabilitátile

civile și militare, precum și numeroși reprezentanți ai proprietății și comerțului, bogăția și frumusețea toaletelor doamnălor, animatiunea dantiurilor, totul a contribuit a face din această serbare un'a din cele mai strălucite. Pe la orele 10 și jumătate Domnul și Doamna și-au făcut intrarea în saloane, și pe când urmau dantiurile, ei conversau în totu timpul cu doamnele și domnișorii prezenti. La ora 1 mai bine de 800 persoane au luat parte la supeul pregătit în sala cea mare de jos. După supeul dantiurilor au reînceput și s'au prelungit până la orele 4 și jumătate de dominé-tia, când s'a terminat cotilionul.

Flamur'a lui Hymen.

♫ (*O cunună splendidă*) s'a serbat de curenți la București. La 15/27 febr. s'a ținut în biserică Cretulescu cunună domnișorii de curte Zoe Cretulescu, cu dlu G. Gr. Bengescu. La această ceremonie au asistat doamnele de curte, ca reprezentante din partea Doamnei; maresialul curții cu unu adjutant domnescu, ca reprezentanți ai Domnului, — și unu publicu numeros.

♫ (*Cunună archiducesei Gizella*) se va ține în 20 aprilie, și nu la 24, precum se anunțase mai de multu.

Biserica și școala.

♯ (*Serbatori multe.*) Economii, comercianții și alți barbati ai noștri, se plâng adese-ori în contra multelor serbatori ale noastre, cari din punctu de vedere alu economiei naționale sunt daunose. Comercianții din București au și adresat în privința acestora reclamațiuni către guvern. În urma acestora guvernul a înocmit prin metropolitul primatului o listă de serbatori de peste anu, în cari urmăzează să fie închise pravalibile. Aceste serbatori sunt: toate duminicile, cele 12 prasnice imperatesci și cele 10 serbatori mai însemnate.

Societati și institute.

♠ (*Ateneul Român.*) La 22 febr. c. v. dlu Grigorie Vulturescu a ținut conferința publică despre: „Caracterul naționalu studiatu în cantecele populare.“

Espositiunea universală de Viena.

△ (*Sierpare romanesce la espositiunea din Viena.*) Unu curelariu romanu din districtul Naseudului, care înse acumă lucrează la unu maestru din Brașov, dlu Dimitrie Tomi, a făcutu trei sierpare romanesce pentru espositiunea din Viena; unul e din pele de lacu, cusutu cu pele de capra argintă și de colorii varie.

△ (*Câtu constă espositiunea?*) Bar. Schwarz-Senborn, directorul general alu espositiunii universale de Viena, cere era-si parale. Siese milioane s'au cheltuit pan'acumă, nouă milioane și 700,000 fl. mai pretinde încă bar. Schwartz. Asié dara espositiunea va constă 16 milioane fl.

△ (*Scumpetea în Viena.*) cu toate că espositiunea universală e încă departe, a ajunsu deja la unu gradu foarte înaltu. Unu pundu de carne ordinară costă 44 cr.,

prețulu unu iepure e 3 fl., ér o capțina de curechii se vinde cu 20—30 cr. Cornițele sunt atât de subțire ca nesce țigări; ér frânsele devenira atât de mici, încâtu la o reprezentatiune teatrală comiculu Scholz a întrebuințat unu dreptu naturelu (bumbu). Dar încă pe timpul espositiunii ce va fi?

△ (*La 10 l. c.*) după mișcarea de trei ore imperatului și imperatés'a, împreună cu principele de coroană Rudolful și cu archiduces'a Gizella, au vizitat localitățile espositiunii, esprimându-si îndestulirea cu lucrările făcute până acumă.

P i c t u r a.

⊙ (*Espositiunea Societății amicilor de bele-arte*) din București, s'a închis la 22 febr. c. v. Bunul succesu de sigură va încurajă Societatea a mai aranjă și în viitoru asemenea espositiuni.

⊙ (*In espositiunea artiștilor de Viena*) a sosit de curenți unu nou tablou al lui Gustavu Wertheimer, intitulat: „Nero sub decursulu arderei Romei.“ Artiștul a reprezentat pe Nero în o stare bașchanală.

Industria și comerțu.

△ (*Cameră României*) n'a încuviințat tractatul făcutu cu Austro-Ungaria pentru legarea liniilor de drumuri ferate pe la Vulcanu, Brașov și Burdujeni.

Literatura.

* * (*In editur'a „Familiei“*) a apărut dilele trecute: „De unde nu este rentă“, romanu de Adrien Gabrielly, tradus de Titu Budu. Prețulu 1 fl., pentru prenumerantii „Familiei“ 70 cr. — Ne rogăm de stim. noastre prenumerante, cari deja cunosc acestu opu, să binevoiescă a-lu recomanda și altora, și a deschide totu-odată listele de prenumeratiune. Baniul sunt a se trimite la redacțiunea acestei foi, de unde esemplarele se voru trimite îndată.

* * (*De la București*) sosit știră bună, că în cercurile literare de acolo se proiectează edarea unei reviste literare-istorico-scientifice, care ar apăre sub titlul: „Revista contemporeană.“ Salutăm cu bucuria această întreprindere de multu dorită!

* * (*Dlu Ionu Maximu.*) profesorulu limbii române în gimnaziulu evangelicu și în școlile reale din Sibiu, a scos de sub tipariu gramatică practică a limbii române, după metodulu lui Ahn-Ollendorf, în limbă germană. Incâtu cîorespunde această carte cerințelor? — judece filologii noștri. Noi însemnăm, că ea se află de vândare în Sibiu la Iuliu Spreer.

× (*Dlu Ioanu C. Gârleanu*) a scos de sub tipariu la București urmatoriulu opu: „Institutiuile secrete ale Iesuitilor.“ Opu e precedat de unu fragmentu istoricu alu societății, și urmat de note și acte justificative.

* * (*Dlu Basilu Petri.*) eminentele nostru pedagogu, a scos de sub tipariu în Sibiu: „Scriptolegiă a său modulu de a învăț cetitul scriind.“ Indreptariu pentru învățatori la tractarea Abecedariulu. Recomandăm atențiunii învățătorilor noștri acestu opu prețios! Se află de vândare la Sibiu în librăria lui Iuliu Spreer.

© (*Librari'a S. Filtsch*) din Sibîiu pi-a tramisu catalogulu cartiloru sale romanesci, In acestu catalogu se afla si dóue opuri de ale nóstre, dar insemnate cu unu pretiu de totu urcatu. Noi dâmu librariiei Filts percenteleva cuviinciose, nu intielegemu dara cum ea si-a permis a urcá pretiulu cartiloru nóstre? Déca acésta librari'a si cu alte opuri face asié; apoi publiculu romanu ar gresî, déca din acésta librari'a ar mai cumperá o singura carto, potendu sè capete de la autori cu multu mai ieftinu.

= („*Vócea Covurluiului*“) se numesce unu nou diuariu politicu aparutu la Galati sub redactiunea dlu G. Baronzi. Va esî odata pe septemana.

** (*Orbulu despre colóre.*) Unu diuariu ungrescu din Clusiu invétia pe diuaristii romani, cum se redactéza unu diuariu?

M u s i c a.

× (*Opuri musicale.*) La Tábornszky si Parsch in Pesta au aparutu: „Gedenkblättchen polca francaise“, de Filipu Fahrbach jun.; „Dynamitpolca“, de Leonardu bar. Vay; „Turnermarsch“, de Lazaru Pejakovich.

× (*Sofia Menter,*) cunoscut'a pianista, acuma petrece la Berlin, unde face mare furóre. De acolo se va întorce la noi si va dá concerte in mai multe orasie.

× (*Opera italiana in Iasi.*) In decursulu postulu mare o buna trupa de opera italiana va dá representatiuni in orasiulu Iasi.

T e a t r u.

⚡ (*Dlu M. Pascaley*) a represintatu pentru prima-óra in teatrulu celu mare din Bucuresci, la 24 febr. vechiu, pies'a: „Cuventulu mortului“, drama in 5 acte, de A. Bourgeois si P. Feval, tradusa de dsa.

⚡ (*In teatrulu de opera din Viena*) in onórea cunúniei archiducesei Gizalla, la 18 aprile se va represintá pies'a: „Visulu din nóptea de véra“, comédia in 5 acte de Shakespeare.

Suvenirea mortiloru.

† (*Ilia Susa,*) unu bravu invetiatoriu romanu din Carasiu, — a repausatu la Nicolintiu in 27 februaru.

† (*Pulcheria Tiervencovicu,*) soci'a preotulu Georgiu Sierbanu din Nadlacu, in comitatulu Cianaadului, a repausatu la 8 martiu, in etate de 56 ani.

† (*T. Begnescu,*) preotu si cunoscutu cantaretiu bunu in dieces'a Blasiului, a repausatu de curendu.

† (*Teodoru Rosiu,*) unu bravu invetiatoriu la scól'a romana din Lapusiulu ungrescu, a muritu in flórea etáti sale.

† (*Simeonu Sabo,*) clericu in an. II in Sibîiu, a muritu la 13/25 febr. in etate de 20 ani.

Calindariu istoricu.

— *Martiu.* —

8. 275. Mórtea imperatului Aurelianus. — 9. 1749. Nascerea lui Mirabeau. — 10. 1558. Mircea omóra pe boeri. — 1760. Nascerea lui Ruget de Lise, autorulu Marseillaise-ei. — 1772. Nascerea lui Fridericu Schlegel. — 11. 1544. Nascerea lui Torquatto Tasso. — 1810. Napoleonu I ia de socia pe Maria Luisa de Austria. — 12. 1365. Fondarea universitatii de Viena. — 1507. Cardinalulu Cesaru Borgia se ucide. 13. 1222. Fridericu II intemeieza universitatea de Padua. — 1711. Mórtea lui Boileau. — 1741. Nascerea lui Iosifu II. — 14. 1558. Abdicarea de tronu a lui Carolu V. — 1803. Mórtea lui Klopstock. — 1849. Cardinalulu Mezzofanti móre. — 1861. Parlamentulu italianu proclama pe Victoru Emanuilu rege alu Italiei.

Deslegarea problemei de siacu din nr. 2:

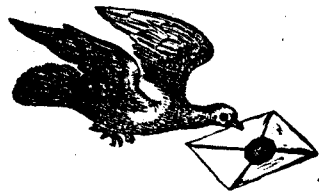
Albulu.

Negrulu.

1. T. h1 — d1† F. h8 — d4
2. T. d1 — d2 P. e3 — d2 (bate)
3. P. e2 — e4 † si matt.

Deslegare buna primiramu de la dlu Eduardu Nemesiu.

Post'a Redactiunii.

Fal'a mea. E pré lungita. Ceea ce esprimi in siese strofe, s'ar poté contrace in una.

O Romani nefericiti! Sunt multe stichuri bunisióre intr' ins'a, cari esprimu dorerea Romanului. Dar intregulu opu nu e o poesia, precum poftesce gustulu literariu.

F. in Sibîiu. Cele tramise sunt nesce incercari, cari ne indémna a sperá, ca dta vei scrie mai tardiu si opuri demne de publicitate.

Doru de primavéra. Ca a dóu'a incercare, si chiar de la una care hu de multu a invetiatu romanescu, e supriindatória. Dar publiculu nu considera nici o impregiurare laterala, ci numai resultatulu. Doinele poporale le asceptamu. — Tomulu V din „Cav. Noptii“ cóssta 1 fl.

Visulu feciorului. E o imitatiune pré frapanta a unui cunoscutu canteu romanesc.

Suspínulu meu. Nu se póte publicá. Scrie-vei dta si altele mai bune; déca nu poesia, prosa. Sciinti'a ce studiezi ti-ofere multe sujete de articoli interesanti pentru fói'a nóstra. Numai se fia scurti!

Gherla. D. Nu o potemu intrebuintiá. Nu e nici novela, nici disertatiune istorica. Dar ai stilu bunisióru; ai poté dóra se ni scrii alte lucrari.

☞ *Suplementu*: „*Sclavulu Amóruului*“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. I. cól'a VII.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Ou tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.